Brassó, 1891. VII. évfolyam, 70-ik szám. Csütörtök, december 17.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben hákhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 „ 60 „
Negyedévre . . 1 „ 75 „
Külföldre egész évre 0 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollekturájában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E M K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések fölvétetnek a kiadóhivatalban.

Hirdetések díja:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésekre kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön, és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt,
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő:
Dr. WEHRZ IGNACZ.
Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadó-hivatala:
Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések díjai.

A „nemzeti párt" ellen.

Elhangzott tehát a „nemzeti párt" vezérének Kolozsvárt tartott programm- és zászlóbontó beszéde!

Nagy érdekkel néztünk ezen manifestátió elé, mert ez volt hivatva kimutatni, hogy mi a „nemzeti párt" hivatása, czélja, mik a kormány és a szabadelvű párt hibái és hogy miért kell a szabadelvű pártot és a kormányt megbuktatni és helyébe a „nemzeti párt" ot állítani.

Valljuk meg őszintén, hogy várakozásinkban -- nem csalódtunk!

Tudtuk, hogy kapunk egy nagy csomó phrasist, ömlengős és érzelgős biztatásokat és ígéreteket, alaptalan ráfogásokat, jesuitismussal telitett észjárást és egy programmot, mely a hatalomra való vágy érdekében egyenetlenségét szit a hazában.

Apponyi Albert gróf beszédében beismeri, hogy „a kormány részéről történtek a nemzeti megerősödés érdekében üdvös intézkedések," de nem tartja ezt elegendőnek, mert szerinte csak az a nemzeti politika, mely az állami élet minden ágára kiterjed, már pedig — szerinte — a közös intézmények egész talaján nemzetellenes politika ügetik.

Hogy hogyan? a nemes gróf kifejteni elfelejtette és elegendőnek találta reá mutatni, hogy pártja is a közös intézményeket elismeri, de szükségesnek tartja, hogy ő Felsége udvartartásában a magyar állami önállóság kifejezésre jusson, hogy a közös hatóságok jelvényében és czímerében Magyarországnak valami nyoma legyen és hogy, ha magyar ember belép a közös hadseregbe, az magyar ember maradjon.

Hát ez mind szépen lehet mondva, de a logikája nagyon sántit.

Mert eltekintve attól, hogy még eddig minden kormányunk törekvése volt a királyi udvartartást hazánk részére biztosítani, és hogy ez sikerült is, mert az év bizonyos hónapjaiban a király Budapesten udvart tart, eltekintve továbbá attól, hogy a közös intézmények és hatóságok részére törvényileg különös jelvény vagy czímer megállapítva nincsen, de a közös intézmények és hivatalok hivatalos czímében Magyarország mindig kifejezést nyer, és eltekintve attól, hogy arra még eset nem volt, hogy ha magyar ember a közös hadseregbe belépett, ott magyar nemzetiségét elvesztette volna, — feltéve, hogy a nemes gróf által felhozott hiányok csakugyan léteznének. hát lehet-e azért a magyar kormányra ráfogni, hogy nem magyar, hogy nem nemzeti? és meg kell-e ezért okvetlenül buktatni?

Hát hiszen, ha ezen hiányok létesítése a hazára nézve oly életszükséglet, hogy a nélkül magyar állam nem lehet, miért nem követeli ezt a nemzet többsége? avagy csak a „nemzeti párt," mely eddig soha nemzeti politika üzésére való vágyának jelét sem adta – tudná és érezné, mi a nemzeti érzés?

Felhozza a nemes gróf a közigazgatás államosítását és a szabad választást, és szemére veti az államnak, hogy ezeknek ellensége.

Hát mi ugy tudjuk, hogy a kormány a közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslatot elkészítette és törvényre emeltetni akarta, és hogy ebben épen a „nemzeti párt" elvtelensége képezett akadályt, mert a javaslat megbuktatására az utolsó perczben a többi ellenzékkel szövetkezett; a mi pedig a választó polgárok szabad választási jogát illeti, azt senki sem korlátozza jobban, mint az ellenzék, mely az anyagiakban sem szükölködvén, alaptalan igérettek, hitegetések, ráfogások csalképeivel vesztegeti meg a könnyelvű és könnyen félrevezethető választókat.

A mi pedig egy pár erdélyrészi főispán fölmentését, vagy a román és szász pénzintézeteket illeti, a melyekre a gróf ur reá fogja, hogy működésüket nemzeti czélokkal kötik össze és fojtó ölelést gyakorolnak a lakosságra, ajánljuk a gróf ur figyelmébe. hogy a főispánok állása bizalmi állás és hogy magyar főispánok helyett más magyar főispánok kinevezése soha sem bélyegezhető nemzetellenes politikának, a pénzintézetek pedig törvények által lévén szabályozva, míg hatáskörüket át nem lépik, meg nem rendszabályozhatók, hanem ha egy „nemzeti párti" kormány által.

De hogy ezen pénzintézetek, melyek soha senkit magukhoz nem csalogattak, melyek saját nemzetiségükhöz tartozóknak adnak birtokra, vagy személyes hitelre kölcsönt és ha ezek nem fizetnek, ezeket ép ugy megzsenquálják, mint bármely más adóst, — fojtó ölelést gyakorolnának — ez a gróf ur részéről oly phrázis, mely csak ideálok utáni kalandozásban lelheti alapját, mert a valóságban nem áll.

Az a vádja pedig a nemes grófnak, hogy „a kormány hatalma az uralkodóház volló ragaszkodásban áll, ez pedig megölője az igazi parlamentárizmusnak, minden reformnak, minden egészséges politikai életnek" — reá pattan vissza, mert a „nemzeti párt"-nak az uralkodás elnyerése végett jogosultalan küzdelme az, mely minden parlamentárizmust, reformot és egészséges politikai életet megsemmisiteni, megölni volna képes, ha — a kormány és a szabadelvű párt és az ezek által képviselt józan közvélemény a „nemzeti párt" ebbeli erőfeszítéseinek ellent nem állana.

A pártprogramm leggyengébb részét kétségtelenül a nemzetiségekre vonatkozó rész képezi. A nemes gróf hiszi, hogy a kormány a nemzetiségekkel nem paktált, de még sem hiszi, mert „a nemzetiségi tulzók közlönyei a kormány lábai elé rakják jóindulatuknak adóját."

Hát ugy látszik, nem csak elvek, de hit dolgában is nagyon ingadozó a különben nagyon vallásos nevelésben részesült gróf, és tán ezen ingadozásnak tulajdonitható, hogy rögtön reá mondja, hogy a nemzetiségi lapok a „nemzetiségi pártnak" irtó háborút izentek, mert mihelyt ezen kijelentését megtette, azonnal megtjed, fél, hogy a nemzetiségek között nem lesz pártja és ezért hamarosan biztatja is őket, hogy „töltik ne idegenkedjenek."

Nem támadják ők meg, — mondja a gróf — őket nyelvük használatában, abban, hogy gyermekeiket nyelvükön oktathassák, azt kivánja, hogy a nemzeti egység ezen országban csak magyar legyen.

Mi, kik a nemzetiségek között élünk, ugy tudjuk, mert tapasztaljuk, hogy a

TÁRCZA.

Vizen.

(Guy de Maupassant.)

A „Brassó" számára ford. **Veszprémi Soma.**

(Folytatás és vége.)

Igen meleg idő volt, szért elhatároztam volt magamban, hogy legrosszabb esetben az éjjet a csillagos ég alatt fogom tölteni. Egyszerre egy kis lókést éreztem a bárka oldalán. Felugrottam és éreztem, hogy hideg borzongás fut végig tagjaimon. A zaj, a mit hallottam, nem volt egyéb. mint valami vizben uszó fadarabnak a bárka oldalához va ó ütődése, de ez elég volt ahhoz, hogy magamat ujra egy különös, ideges nyugtalanság által érezzem elfogódva. Magragadtam a lánczot a kétségbeesett erőlködéssel rántottam egyet rajta. A vasmacska nem mozdult. Kimerülve ujból lehiltem. Szalatt a folyóra lassankint fehér köd eresztedett, mely egész alant a vizen lebegett, ugy, hogy a mint felemelkedtem, nem láttam többé sem a viz színét, sem lábaimat, sőt a bárkát sem; csupán a nádak kiálló caucsa volt látható. Távolabb a siksig halovány szinbe öltözködött a hold fényétől; helyenkint fekete tömegek emelkedtek az ég felé. Mintha egy lepedőbe lettem volna övig betakarva, fantasztikus képek jelentek meg előttem. Ugy képzeltem, mintha valaki fel akart volna bárkámra szállni, melyet már megkötöndőztetni sem tudtam a kötöben, s hogy a folyó elrejtve ezen áltatatlan kő által, tele van különös lények kel, melyek körülöttem szakálnak.

Rettenetesen roszszul éreztem magamat; halántékaim hevesen lüktettek, szivem pedig erősen dobogott. Elvesztném fejemet, a vizbe szándékoztam ugrani, de csakhamar megborzadtam e gondolattól. Láttam magamat képzeletemben, a mint a sürü ködben elveszve, a bizonytalanságnak kiszolgáltatva, kinosan vergődtem, védekezve a nádak és egyébb vizi növények között, melyeket hasztalan próbáltam kikerülni. Nem látva a partot, nem találva bárkámat, félelmemben hörögni kezdettem; ugy tetszett, mintha lábaimnál fogva húznának le a fekete viz fenekére. S valóban, mintha a viz folyása irányában legalább öteszáz méternyire kellett volna haladnom, hogy növényektől és nádtól menthelyet találjak, ugy állt a valószinüség, mint 9 a 10-hez, hogy nem tudván magamat ebben a ködben tájékozni, meg kell fulladnom, akármily jó uszó vagyok is.

Megkisértém gondolkozni. Éreztem beenem a határozott akaratot, hogy ne féljek, de volt bennem valami más valami mint akaratom és ez a más valami félt. Kérdeztem magamat, hogy mi az, a mitől ugy rettegek? bátor énem gunyolta gyáva énemet, és soha életemben nem éreztem ugy, mint ezen a napon a két ény ellenállását, melyek bennünk léteznek, egyik akarva. másik ellenálva.

Ezen megmagyarázhatatlan és ostoba félelem mind jobban nőtt s már ijedelemmé válozott. Mozdulatlanul, nyitott szemekkel, hegyezett fülekkel álltam ott és vártam. Mit? Magam sem tudtam, hanem éreztem, hogy annak valami rettentőnek kell lenni. Azt hiszem, nem kellett volna több, mint ha egy hal ugrott volna fel a vizben, mint ez sokszor történi szokott, s ón eszméletlenül terültem volna el bárkámon.

Azonban heves erőlködés után sikerült valahogy gondolkozásomat rendeszedni. Ujra elővettem rumos üvegemet s nagyot ittam belőle. Ekkor egy jó gondolatom támadt. Elkezdtem teljes erőmből kiáltozni, miközben mind a négy égtájék felé fordultam. Mikor azután torkom felmondta a szolgálatot, elhallgattam és hallgatóztam figyelmesen. Távolról kutyaugatás hallatszott.

Ismét ittam s egész hosszamban elterültem a bárkán. Ugy maradtam talán egy óráig, talán kettőig, a nélkül, hogy aludtam volna, nyitott szemekkel, rémképekkel körülöttem. Nem mertem felkelni, pedig erősen kivánkoztam, de szándékomat egyik perczről a másikra halasztgattam. Azt mondtam: „Előre fel!" de féltem megmozdulni. Végre nagy elővigyázattal felemelkedtem, mintha a legcsekélyebb zajtól, a mit csinálhatnék, életem függött volna. El voltam kábulva egy esodálatos, bámulatos látomanytól. Ez a tündérvilág egyik csodaképe volt; egy szon lázmondó közül, melyekat a messze földről jövő utasok szokták elbeszélni s melyeket meghallgatunk a nélkül, hogy elhinnénk.

A köd, mely még két óraval ezelőtt a vizen lebegett, lassan-lassan visszahuzódott, fölemelkedvén a partok tölé. A folyó tükrét egészen szabadon hagyván, mindegyik partja fölött mintegy hat méter magasságban egy meg nem szakiott halmot képezett, mely a holdvilág sugaraitól a hó pompás fényében ragyogott. Ugy, hogy nem volt egyéb látható, mint ez a folyó a kék fehér hegység közepette és a tüz fényétől boruggyorsa; felejem fölött kibontakozott a kékes és tejfehér szint magára öltött égen teljes nagyságában és pompájában tündöklő hold.

A vizi állatok mind fölébredtek, a békák erősen brekegtek, pillanatról pillanatra, hol jobbról, hol balról" hallottam az éji zenészek kurta, egyhangu és szomoru nótáját, melyet a csillagok számára zengenek. Különös, többé nem féltem; olyan csodálatos vidék közepette voltam. hogy a legrendkivülibb dolgon sem tudtam volna már csodálkozni.

Meddig tartott ez, nem tudom, mert a

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

magyar kormány sem vet semmi gátat a nemzetiségi nyelv használata és oktatása ellen, és azt is tudjuk, hogy az ugynevezett szász vármegyékben Bauszneren, Thalmann és ugy mint Maurer, br. Apor és gr. Bethlen, valamint székfoglalójuk alkalmával, ugy minden más alkalommal is hazafias kötelességtüknek tartották és tartják az államesszme iránti törhetetlen hűséget hirdetni a szászok és románok előtt, az államesze pedig csak az ország magyar jellegében áll, hol van tehát itt a kormány ellentétes, nemzetellenes állampolitikája, melymitt a választók ezreit izgatni, félrevezetni kelljen?

A szászokról — a nemes gróf, — ki hosszu éveken át a szász képviselők vezére volt, — azt mondja, hogy ők csak lokális szűk körü nemzetiségi érdekekre gondolnak, ennek kielégítése végett szavazatukat bárkinek oda adni hajlandók, az országnak, a hazának érdekeivel mitsem gondolnak; ezzel a mitigált nemzetiségi politikával sem lép összeköttetésbe a „nemzeti párt", mert ez az elfajulás magvát hordja magában!!

Hogy honnan ismeri a nemes gróf ilyeneknek a szászokat, nem tudjuk, mert a szászok között nem járt, azok zömét, intelligentiáját nem ismeri.

De igen is volt és lehetett alkalma azon szász képviselőket megismerni, a kik éveken át pártjához tartoztak és a kiknek politikája, türekvése ellen évtizedeken át soha kifogása nem volt.

Ha ezen szász képviselőket ilyeneknek ismerte — már pedig ilyeneknek kellett lennök, ha nemzetiségtüket képviselték és nemzetiségtik ilyen volt, — hogyan volt képes eltürni pártjában, avagy a „mérsékelt ellenzék", vagy mig „nemzeti" lett, addig ezen párt is a „mitigált nemzetiségi politikát" protegálta? mert ha nem protegálta volna, csak nem maradtak volna a szász képviselők a pártban!

De hát nem voltak a szász képviselők sem ilyenek, hanem a nemes gróf magas ideálizmusában elfeledte megismerni az éveken át mellette élt szász képviselőket és képviseltjeiket; mert most már a nemzetiségek elleni irtóharczot zászlajára irt nemzeti párt taglai többé nem lehetnek a szászok, hogyan nyilatkozzék ezekről a gróf mákként?

A gróf beszédje végén reményli, hogy az általa hordozott lobogó rövid idő multva győzelemre fog jutni; mi ebben kételkedünk és az sem óhajtjuk, mert ezen tricolor díadala jutása estén még rövidebb idő alatt az erdélyi részek lakossága közötti béke, testvéri egyetértés és a magyar nemzet tolerancziája sirboltjának: gyászlobogójává válnék.

Dr. W. I.

Kakuktojás.

Erélyesen és szellemesen végzett báró Fejérváry honvédelmi miniszter a „Katonai Lapok" tárgyában Beöthy által hozzá intézett interpelláczióval.

Az ellenzőknek lett volna kedve „nemzeti ügygyé" fujni fel ennek a kis hetilapnak a dolgát. A miniszter eljárását a sajtószabadság megsértésének bélyegezték s igen pathetikus hangou beszélek a polgári jogok erőszakos korlátozásáról. Igazi katonás egyenességgel nyilatkozott e tekintetben báró Fejérváry a képviselőházban és joggal elmondhatni, hogy fejtegetései után egy okos és igazságos ember sem fogja többé kétségbe vonni az ó eljárásának kifogástalan korrekt voltát a „Katonai Lapok"-kal szemben. Tilalomról, mely szerint a honvéltisztecknek szen szabad előfizetni erre a hetilapra, szó sem volt.

Báró Fejérváry csak azt tette, a mit tenni nemcsak joga volt, hanem ez esetben feltétlen kötelessége is. A „Katonai Lapok" alapitásakor a kiadó, Bolgár Ferencz országgyűlési képviselő, a honvédelmi miniszterium erkölcsi támogatását kérte. Minthogy a miniszter egy nagyszer katonai szaklap megjelenését örömmel üdvözölte, ez a morális támogatás teljes mértékben megadatott; és ennek egyik formája épen abban állt, hogy a honvédelmi miniszterium egy rendeletben a parancsnokságokat, csapatoknak és tiszteknek ajánlotta a lapot.

Midőn az idők folyamán tárgyilagos katonai szaktolyóirati jellegét lassanként elveszette a lap és bizonyos körök hadseregpolitikai tendenciáinak terjesztőjévé lett: kötelessége volt a miniszternek, közölni a parancsnokságokkal és tisztekkel, hogy e lap nézetei, jöllehet alapitásakor erkölcsi támogatásában részesitette azt, most nem olyanok, hogy továbbra is ajánlhatná a „Katonai Lapok"-at. Ez, mint mondtuk, nem csak joga, hanem imperativ kötelessége is volt báró Fejérváryrnak, ha nem akart oly abszurd állapotot fentartani, hogy egy a kormány részéről notoriusan támogatott lap oly tendenciákat követ, melyek ellen a honvédminiszter a leghevesebben küzdeni kénytelen a parlamentben.

Hogy a harkály kikölti a fészkébe tett kakuktojást, az előfordulhat. De ki veheti zokon a harkályt, ha látva tévedését, a fiók kakukot, melyet életre segitett, kidobja fészkéből.

Bolgár ur különben tudvalevőleg fogadást ajánlott báró Fejérváryrnak. A honvédelmi miniszter erre egy ellenfogadást kináltatott volna. E fogadás a következő lenne:

Ha Bolgár a világ összes hadügyi miszterait megkérdezi, vajjon hasonló körülmények közt már nem sokkal előbb megvoltak volna-e a „Katonai Lapok"-tól a támogatást, mint tette báró Fejérváry, és a megkérdezettek közt csak egyetlen egy is akad, a ki nem-mel felel, akkor Bolgár nyerte meg a fogadást.

Franciaország ügyszóláan szintén alkotmányos ország, s tessék csak megfigyelni, vajjon zseniroza-e magát Freycinet ur, fellépni oly katonai lapok ellen, melyek félhivatalos köpönyeg alatt megkisérlik oly irányzatok propagálását, melyek veszedelmesek a hadsereg szellemére!

Az engesztelés müve Erdélyben.

Az ellenzéki apostolok kereszttül kavul járták az országot, hogy az uj üdvösséget prédikálják a nemeztnek. De tulajdonkép három evangéliumot hirdetnek, s igy mégis agódni kell, hogy a nép meg lesz téveszve a kérdésben, hogy melyik az igazi Messiás: Ugron, Irányi, vagy gróf Apponyi Albert? Különös előszeretettel keresik fel Erdélyt az ellenzéki szövirók. Ugy látszik, czéljaikak különösen kedvező talajra számitanak a királjháznál. De nagyon félünk, hogy csupán elszámitják magukat. Egyes lokális gyűlezimei lehetnek az ellenzéknek Erdélyben; nagyban és egészben nem fog ott teremni izgatásnak vetése.

Az ellenzéknek voltak kilátásai Erdélyben, a mig az ott lakó nemzetiségek ellenséges magatartásban állták a magyar államal szemben. Akkor még képzelhető volt, hogy a nem-magyar lakosság animóztása a magyar állam ellen, erről átszáll az államkormánya a sznek ellenségei megkapartitaik magukban a nemzetiségnek szövetségét. Ma már nem biztatják jó kilátások az ily vállalkozást.

Gróf Bethlen András áldásos működése sokkal mélyebb nyomokat hagyott maga után az erdélyi nemzetiségi viszonyokban, hogysem még beszélni lehetne itt az államesze ellen való ellenségeskedésről. A volt nagy-szebeni főispán, ki most Bihor vármegyének ménye. a kabinethez tartozik. vitte keresztül a szászok tökéletes kibékítését az államesszméivel s az ó korszakos müve messze láthető kifejezést nyert Thalman, Bausznern és Maurer szász főispánok kineveszésében. Ha már az is érvendetes volt. Hogy Erdélynek ez a felvilágosodott, intelligens és leggazdagabb néptörzse a magyar államesszme őszinte hivei közé sorakozott, Bethlen müve jelentőségben még az által is növekedett, hogy átlata a románok eddigi politikájuk rekonszeráldalásra inditattak. A román passzivitási politika még mindig nem szünt ugyan meg, de nap-nap után szaporodnak annak jelei, hogy a románok is készek lennének, eddigi illoyalitásuk helyett a magyar államisághoz való igazi közeledés ujjára lépni. A szász példa megmutatta nekik, hogy nemzetiségük szélesebb ápolása nagyon jól összefér a hazai állam iránti hazafiasággal és ha egyelőre csak ez a beláttás vér is erősebb gyökeret a románoknál, ugy nemsokára megtörténik az ő nemzetiségüknek is tökéletes kibékülése az államesszmével. Gróf Bethlen András müve az erdélyi nemzetiségeknek az államesszméhez való viszonyában egy uj áldásus korszakot inaugurált s az ellenzék elég korán fogja tapasztalni, hogy ebben a korszakban számára nem virágzanak sikerek.

Iparkiállitás.

(Folytatás.)

A reszelővágó ipart Müller Bálint és Kalmort Ferencz képviselték, igen csinos gyütjemenyt allitrán ki azon sokfajta reszelők- és rászpolyokból, miket igen szép minőséghen előállitnak.

Bende Ferencz bádogos kiállitott bronzirozott fődelnlakot, templomi lámpákat, igen szép szélkakast, csinos bronzirozott lenyértartót és egy sárgaréz czukortartót.

Welkens Konrád bádogos kiállitott egy fürdőkádat.

Porr Ede műbádogos, kiállitott toilettetükröt, szép konzol kendőtartót, csinos kelyheket és theaszőcöket, olajozó kannákat, bádog dobozokat.

Egy kis antik alaku váza különösen feltünt szépen sikerül zöld patina utánzatával; kiállitott továbbá egy petroleumtartót mérő szerkezettel, egy eltörés-elen biztositott kézi lámpást.

Dick G. Ed. & Gross A. bádogosok, kiállitottak mansard födél ablakot, födél korlátot, fürdőkádakat zuhanynyal és melegitővel, szobacloosetokat, mérő kannákat, tölcséreket, theaszőcöket és kávés kannákat.

Az agyagipart két kiállitó képviselte.

Schmidt R. és társa, kiállitottak barna mázos cserép kályhát, kályha részleteket, az épitéshez alkalmas terrakottákat. — mint rosettákat, vázakat, oszlopokat, pilaszterfejeket, gyümölcs füzéreket, melyek elég tisztán voltak mintázva.

A kereszténytanyi kőagyag áru gyár kiállitásban látunk kőanyag kéményeket, alagcsövezési eszközöket, burkolati és kőgló tégét.

A „Concordia bánya egylet" Üzell és Arzt, kiállitott brassómegyei bányáiból szár mazó kőszenet.

A „Brassói portland czement gyár" kiállitott kész czémentet és előállitásánál használt anyagokat. Továbbá egy kimutatást, mely szerint ezen czement tisztán vagy homokkal kezelve, szilárdsag tekintetében a szabályszerű követelményeknek megfelel, sőt azokat jóval felülmulja.

A nagy terjedelmü falpar aranyjag elég változatosan volt képriselve.

Sándor L. kiállitott ládákat.

Kasper Frigyes kefekötő, czizma-, ló- és ruhakefeket, seprőket és surló kefeket meszelőket és mázoló serfecsetsöket.

Derzsi Ferencz kádár kiállitott német módszer szerint készült hordókat és hordórészleteket.

Boitesch Ferencz és Widitscher Ed. kiállitottak tulipános ládákat.

Friedmann Joh. asztalos kiállitott pulitoros ruhaszekrényeket és mosdót; Brunner Amand mázolt irattár-szekrényt, Fiala W. pulitoros háloszoba berendezést és pulitoros irószeztal; Goldschmidt M. jun. háloszoba berendezést, Popovici L. Basiliu háloszoba-berendezést, Kovács Ferencz háló- és ebédlőszoba-berendezést, Beer J. butorraktár, kiállitott angol-góth háló- és renaissance ebédlőszobaberendezést és csinos tölöbutorokat, Mezey Ferencz egy pulitoros asztalt; Schiesser Pál kárpitos egy szófát. Hornung Testrérek. kiállitásokon többször kitüntetett hajlitott butorgyár kiállitott többféle karos székeket, hintázó székeket, forgó székeket, barnára és feketére pulitorozva. Tudtunkkal ezekből jelentékenyen szállit keletre is.

Meglepetés fejleti kosárkötő iparunkat Müllner András, Müllner József és Rheingruber kosárkötők képviselték, kiállitván igen csinos és soknemü kosarat, mint virág-, papir- és diszkosarak, pincztek. továbbá csinos gyermekkocsikat és nő-vadó-modelleket.

Mechel András esztergályos, kiállitott pázcolt, pulitoros ruhartartó és kőfartartó, Knautz Henrik, Türk Károly, Knautz Péter egyszerűbb és diszesebb, kisebb és nagyobb kulacsokat, Soimen Péter csapokat és egy igen elegáns kivitelü „Gretchen" tonkereet, Gay Eugen csapokat.

Kopony Márton parkettgyáros, szép fourniros parkette mintákat, s az előállitásukhez szükséges anyagokból nagy darab mahagoni, palisander és amaranthfa deszkákat, özönfa és gujakfa tükröket.

Az iparoktatást két kiállitó képviselte: K. Kootz tanmühely, és az állami középipariskola.

A Kootz-féle tanmühely kézügyességi iskola, hová a szász iskolák ifjusága jár kézügyességet tanulni. A kiállitott, a rovátkoló faragás (Kerbschnitt) m.dorában készitett számos tárgyak, mint székek, asztal, tálczák, toilette-tükrök, falszekrény, házi ólt.rka, nélhány mintázás — arról győztek meg, hogy a szász iskolák ifjusága felfogja ezen közügyesitő intézmény fontosságat, s azt szorgalmasan is látogatja. A kézügyességi oktatás ma kifejlődött, főkép Németországban általánosan el van terjedve. Nálunk sem uj dolog, mindazonáltal nagyon kevés iskola mellett találunk olyan kézügyesitő tanmühelyt, miből az látszik, hogy mi magyarok, annak fontosságát még talán nem tudjuk kellően méltányolni. Pedig senki sem vonhatja kétségbe, hogy ügyes kézre nemcsak az iparos pályán, de a tudományos pályákon is majdnem mindenütt szükség van. Egy orvos például mint operateur, kezel ügyességben megbecsülhetlen kincset bir. Lehet-e azonban ügyes kező ember egy oly ifjuból, ki egész ifjuságán át irtózva a kézi munkától, ujjai és karja izmainak finomítása nincs meg, elsősorban az ifjuságban. Ugy-e, hogy ez a szép dolog, mely a szép szellemet a szép testben szolgálja, a szép szellem szolgálata a szép testben, ez a szép dolog, mely a szép szellem szolgálata a szép testben, ez a szép dolog, mely a szép szellem szolgálata a szép testben, ez a szép dolog, mely

mabb fejlesztését soha meg nem próbálta, kinek az éveken át folytatott egyoldalu munkája pl. az irás következtében meggörbültek ujjai. vagy a tétlenség következtében elernyesült izmai reszketnek. De a kézügyesség nemcsak az izmoktól függ, összeköttetésben van a szemmel is s az agynak s az idegeknek is bizonyos működését feltételezi, s igy az egész szervezetre befolyással van. Valóban szükséges volna, hogy ilyen kézügyességi tanműhely hazánkban is minden iskola mellett létezzék, s hogy már valahára az iskolafen tartó hatóságok is komolyan kezdjenek foglalkozni ezen ügyekkel.

Az alsómi középfaipariskola kiállitott, borotokat, rajtokat és mintázásokat. Ezen intézet az ipar magasabb szakértelemmel biró alsóbb szakemberek nevelésére szolgálatban van. Ugy a nagyobb szakértelemmel biró asztalosokat nevelni, kik ne csak munkások, hanem a kor szinvonalán álló mesterek vagy fő iparmívelőkre és gyárakban müvezetők is lehessenek. Ezen czél elérésére az intézetben a tanitás elméleti és gyakorlati. A gyakorlati oktatás az asztalos mesterséghez megkivánható gyakorlati ügyesség megtanitására vonatkozik. Hogy ezen intézet növendékei gyakorlatilag mennyire lesznek kiképezve a három évi tanfolyam alatt, arról eléggé tanuskodtak a kiállitott stylszerü butorok, melyek előállitása gyakorlati munkásoknak is csak diczőségükre válhatott volna.

De ennél fontosabb a tanitás másik része, mivel munkások. vagyis csak gyakorlati ügyességel biró egyének a tanoncz képzés utján képeztetnek ugy is elég nagy számmal, de magasabb szakértelemmel biró egyének nem.

Az elméleti oktatás ezen intézetnél a fiipar elméleti ismertetésére s a tanulóknak raje- és izlesbeli lehető magas kiképzésére vonatkozik.

(Folytatása következik.)

Román lapszemle.

Kiváncsiak voltunk megtudni, hogy mit fog szólani a brassói „Gazeta" az Apponyi kolozsvári fellépéshez. Nem kellett sokáig várakozni. Idei 267. és 268. számának vezércikkei mind csak erről menydörögnek. Lássuk! „Nagy dolog!"

A magyar ellenzéki lapokban egy Messiás támadott, s ki Budapestről Kolozsvárra jött, hogy az erdélyi magyarok megmentésére a tettet elkövesse. Ez a csodatevő nem más, mint Apponyi gróf, a mérsékelt. vagy a mint magát szokta nevezni párt vezére.

Másod izben jött ő most Erdélybe, oly czélból, hogy az erdélyi magyarokat a megmentés utjat predikálja, hogy eltérítse azon hibás tévedést, hogy torvaly is a kormánypárt menjenek-e hogy rábirja, miszerint benne vesék reménytőket, mert ő az erdélyi magyarok Anti-Kriszatusa és ő biztu meg a gonczviselés, hogy megmentése azon veszélytől, melyt őket a kormány alatt támogatott nemzetiségek részéről fenyegeti. Ezen esemény következtében az összes magyar ellenzéki lapok Erdély sorsával foglalkoznak.

Mindenjaun Szapáry és elődo ellen dörögnek s villámjanak, azon ok miatt, hogy az unitóti, azaz 15 év óta nem voltak képesek a románokat és szászokat Erdélyben megsemmisitni, s azon ok miatt. hogy ők czélt tévesztettek s magyarok ellen, megrakván szokat mindenféle kiváltságokkal. Most azonban feltámadott az erdélyi magyarok igazi Messiása, a ki azokat, a kik kivesz fogják majd fogja mentení. (!) — Apponyi, tüzes fegyverrel fogja tőldre sujtani az erdélyi magyarok ellenségeit és kivezetí őket a megmentés révebe.

Hangosabb lett Apponyi gróf ot, mert ő az erdélyi magyarok Messiása. Ilyen hangon beszélnek a mindenn rendi magyar ellenzéki lapok. Ezek ugy találjak, hogy a kormánynak a nemzetiségek u. m. a románok és szászokkal való bánásmódja szerfeletti szóló és gyáva volt. Tehát erélyesb hatalomnak kell a kormánynal jönni, milyennek Apponyi igérkezik, a ki mint valami csodatevő, igy szólyan a nemzetiségekhez: „Legyetek magyarok" — és lesznek.

Mi ezen türelmetlen és tulzó magyar nemzeti kiáltásnak szemben felidézünk letekintüken ezen román pódiumbeszédet: Ki liten meg akar vernii, előlób elveszi ezeet, Ilyes utra tértek ezen tulzók.

Nem elégedtek meg az általános fölényuyel, melyhez a nemzetiségek feletti birnak; hem elégedtek meg nekik azon számtalan kedvezmények, melyeket nekik a kormány a nemzetiségek számájára (?) minden téren megadott, nem elég nekik, hogy a nem magyarok vállára rakott adókból egy rakás iskolát állitott a kormány kizárólag (?) csaiks a magyarok számára, a magyar kultúra, miatt a nem magyarokak semmit se adtak. (Nem igaz, mert a narzódi, balkaszlavi román közép iskolák és államkincstári birtokok javadalmaiból állnak ott, a hol állnak. Hát az orlási, a hunyad- és fogarasmegyei határori iskolák, hét a n.-szebeni pór. kel. érseknek eri dotacziója. Tehát nem igaz. hogy a szászok semmit sem kapnak.)

Panaszolja tovább, hogy a román nyelv ki van küszöbölve, gunyolva az államhivatalok ból közigazgatásból, ki vanak ürve és magyarokkal vagy pedig nyomorult renegátokkal vannak helyettesitve, a kik a nem magyarokkal szemben nem ismernek hazafiasn feladatot, mint az árulkodást, üldözést a kiket ő mégis hazaszerető véres vértiekkel táplální és gazdagitni.

Hát kiska ennek, kérdjük szépen a „Gazetát", hogy önök minden román. a ki alamisonjalaiot fogad el a miserabili renegátnak neveznek el? Ennek is talán a korunkban az oka, vagy talán Apponyi gróf? „Mind ezek daczára — igy folytatja a „Gazeta — mi szarnoknink — tiranii nosiri — mincsenek, mint lájtok, megszégedve és arczátlanok módjára folemelik hangjukat a nyilvánosság előtt és azt követelik, hogy a kormány fosszon meg minket mindenttől és oltson ki egy kalivi vinnyal. Azonban nem fogjuk megtörleni A zsarnokság — tirania — tetőpontra hágott és ha bármilyen barbár kormány fogna is jönni, velünk többre nem log menni.

A 269. sz. vezérczikk az szinvonjiségnek nevezi Apponyi grófnak azon állitást, mintha a tulzó nemzetiségi jaok a kormánynak hiszolegnének. Apponyit nagyravágónak nevezi, a ki minden áron kormányra akar jönni. Azt jóttt Erdélybe hogy a kormányt elérésének segitségére. A választások viharosok lesznek — igy vélt — a magyar pártok között. Szomoru csak az, hogy ismét a nemzetiségek fizetik meg a szamlát, mert a magyar pártok azzal vetik, kednek a tömegek megnyerése végett, hogy melyik nagyobb ellensége a nemzetiségeknek. Ez azonban nem fog örökké tartani, mert nem lehet ilyen természetellenes állapotot sokáig tűkölni.

Cz.

Szinház.

Némi agodalommal néztünk kedden az „Elektra" szinrehozatala elé. Sophokles darabja sajátos szellemben, világnézetünknek idegen szemlélyivel, maga a verse alak. „Elektra" szinre hozatal itthont vidéki szintársulat repertoirjából. Örömmel tapasztaltuk, hogy feltevésünkben csalódtunk, mert a görög tragédia megszépitő eléadása még legvérmesebb reménynyelet is felülmúlta. A darab főszereppében élvezetes módon adatott; a mellékalakok is, habár néha-néha eszrevehető volt rajtuk szerepük idegenszerüsége is, tetszés kesző szakértőnek ugy. Elektrában a domináló szinvonalnak, az hozzánk kivül, a legvilágosabbb czélemek jutnak kifejezésre: a kétségbeesés, a harag, a dühöt, az öröm, a méltóság. Szilágyi Szerénna alakitásban szerepe igen legelőnyösebb szemszedvélyes rézletei - fivérének halálhire alatt okozott fájdalma, majd Orestes felismérése után kétségbeesésének átcsapása ujjongó örömbe, tetőt a legnagyobb hatást. Dicsérésre akarjuk tehát vaháa felhozni, hogy terjedelmes szerepét — Elektra az öt felvonás alatt alig hagyja el a szinpadot — kitogatalanul jól megtanulta, bár ezen magában véve dicsérésre körülmény beszédét helyiyel-közzel tulságosan gyorsitta. Kedvezően hatott még érczes, a különböző indulatok kifejezésére alkalmas alt-hangja. A közönség minden felvonás után hívta a jeles szinésznőt. Az egyedüli felvonás után, hol játéka csakugyan müvészi szinvonalon mozgott ismételtem is.

Jó benyomást tevő természetességgel játszotta Lipttay Lajos a „novelist"-t, mig Mikly Hortok (Churysaus), Keresztesi Amália (Klytaemnestra), Szarvasi (Orestes) és Mikly Gábor (Aegisthos) szinitén épp annyi annbiczióval mint sikerrel, sehol az illusiót nem bántó, szépszer élvezetes onsemblust teperzek.

Nem mulaszthatjuk el végre Derékinek elismerésünket kifejezni, hogy az „Elektra" előadásával nem is remélyleit müélvezetet nyujtott a közönségnek.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Birói kinevezés. Dr. Bogdán Andor, brassói törvényszéki jegyző a székelyudvarhelyi kir. járásbirósághoz elnökévé megvezettett ki. A menyiríe czikkünk e megérdemlett kitüntetésnek, annyira sajnáljuk, hogy Bogdán Andor urat és kedves nejét körünkből elvesztjük, mert a magyar társadalom mindkettőben buzgó és áldozatkész tagot lesz kénytelen nélkülözni. De veszit az ügyvédi kar egy szorgalmas és kitünő pertárnokot, a brassói magyar dalárda egy buzgó tagot és a zenemindkevélek ugy dr. Bogdán urban, mint kedves nejében két kitünő zongoraserőt. Mindazonáltal szivből gratulálunk az előléptetéshez.

— Hymen-hir. Kisborsonyi Tompa Sándor, Brassó varmegye kötistetelelem álló főjegyzőjének kedves leánya Irma f. hó 27 én tartja eskuvőjét literáti Bányai Kristóf tamásfalvi birtokossal. Szerencsét és boldogsagot kivánunk e tréyhez.

— Typhus járvány. Az állam skolák gondnoksága utóbbi ülésén konstatálatott, hogy 576 tanuló gyermek közül 17 van typhusban. Halál eset egy sem fordult elő.

— Érdekes jótékony hangverseny lesz vasárnap, e hó 20-án a „Central Nr. 1." termében, Brailai Papa zovici R. hegedűművész, egy gazdag nagybirló fia, ki a bécsi és párisi konservatorium tagja volt, és kitüntetve lett — mint sajat magunk olvastuk — György górog király, Ferdinand bolgár fejedelem, Károly román király. Milán volt szerb király és más notabilitások alatt, vasárnap a brassói vallás- és nemzetkülönbség nélkül szegény gyermekek és özvegyek javára helybeli mükedvelők közreműködésével nagy hangversenyt ad. Reméljük, hogy lapunk legközelebbi számában a helyzetben leszünk, a müsort is közölni. A müvész ur sajat költségén utazott ide, titkára ugyanezek a müvészi kötelezettségek miatt nemhany nap óta fit. Papazovici ur és titkára a pénztárral nem törődik és egyedül a terem és egyébb a hangverseny elkészitésére vonatkozó kötlegek teljesizét kivánja a bevételből. Az egész tiszta jövedelem a mondott czélra dorditttatik.

— Katonák dislocatiója. Befejezett tény, hogy a typhus járvány következtében csapatelhelyezés történt Brassóban, és hogy ennek következtében 4 század kaatona a helyi 82. sz. cs. és kir. gyalogezredbő Orlátba helyeztetett át. Az áthelyezés átlai megrendesett helyiségek kórházzá változtatnak át a typhus betegek számára. Sok fenn hirdetik, hogy azon esetre, ha Brassó varosa a viz tekintetben virgóna nem intézkedik, az egész katonaság elvonul Brassóból.

— Köszönetnyilvanitás. A. m. polgári kór valasztmánya a f. évi nov. 15-én tartott estélye alkalmával történt közremüködésért, nevezetesen a t. Zolenka családnak, Bartha Gizellának kisasszonynak, R. Bartha Istvánné és Antal Jánosné urasszonyoknak és a felszolgáló két kisasszonynak ez uton is köszönetét nyilvanitja az elnökség.

— Mátyás András polgártársunkat nagy csapás érte. Neki Dániel nevu 14 éves leánya rövid szenvedés után jobbletre szenderdik. A kedves halott tegnap d. u. 3 órakor nagy résztvét mutató temetetetett el. Béke lengjen hamvai fölött!

— Megyei gyűlés. Örmösi Maurer Mihály cs. és kir. kamarás főispán ur ő méltósága a megye képviselő bizottságának tagjait 1891. évi deczember hó 22-én d. e. 9 órakor a brassói tanácsház gyülestermében tartandó rendkivüli közgyülésre hivta meg. Az állandó valasztmány gyűlése a rendes helyen f. hó 21-én d. e. 9 órakor fog megkezdetni. A közgyülésnek 23 tárgya lesz, u. m. Jelentés a közgyülési tagok pótválasztása eredményéről. Hőtörtényben nyitandó gyógyszertárba nézve. Községi jegyző egylet hatáskörozatai nyugdijszabályzatára nézt. A hétfalusi erdők állami kezelésére nézt. A Tömös-hidnak a vasuttal közösen leendő használása érdekében kötött szerződés. Brassó varos 1892. évi költségvetési előirányzata. Csernátfalu 1891. évi pótkölségvetése. Purkerecz 1892. évi költségvetési előirányzata. Barcza-Újfalu 1892. évi költségvetési előirányzata. Csernátfalu határozata költségvetés tullépésére nézt. Brassó képviselőtenek határozata erdőőr nyugdijszázára nézt. Türkös legeletesi szabályrendelete. Szentpéter falu határozata temető és kihalottas kamarára nézt. Szász-Hermány szerződése a Garcsin vizre nézt. Prázsmár szerződése kisajáltott területekre nézt. Rozsnyó szerződése kisajáltott területekre nézt. Rozsnyó határozata kölesön felvételére nézt. Manaradván Gergely tiszti ügyész kérése ügyvédi gyakorlat folytathatására nézt Hétfalusi szolgabiró dijnok kérelme napidij javitásra nézt. Fórder Sandor főispání irnok, Gyártás Gy. és Schneider K. dijnokok kérelme drágassági pótlékért. Társtörvényhatóságok vagy egyesületek fel- vagy átiratai. Időközben netalán beérkezendő s az állandó valasztmány gyűlése után szokott módon kihirdetendő sürgős ügyek.

— Italmérés és vasárnapi munkaszünet. F. évi november hó 10-én kelt 81.944. szám alatt a nagyméltóságu belügyminiszterium Kassa sz. kir. varos közönségéhez a következő fontos leiratot intézte: — A kassai kereskedőtársulat és iparkamara a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz intézett táviratai kérvényében a miatt emelt panaszt, hogy az otthani hatóságok az ipari munkának vasárnap szüneteléséről szóló 4894. XIII. t.-cz. alapján f. évi julius 1-én 37.892. sz. a. kiadott kereskedelmi miniszteri rendelet II. 9. pontjat akként értelmezik, hogy a bor-, sör- és pálinkakimérésnél foglalkozó kereszmüzletekből vasárnap pálinka nem árusitható. Tudomás és miheztartás végett a nevezett miniszter urnal egyetértőleg ezennel értesitem a varos közönségét, hogy a hivatott rendőrök csakis a kiskereskedőgyari italkimérésnél foglalkozó üzletekre nézve nem állepit meg kivécelt, azonban a bor-, sör- és pálinkamérésre jogositott kereszmüzletekből az ott szózakos italok, tehát pálinkamérésre is, mennyiben ilyenek eárusitására az illető az italmérési jövedékről szóló törvények és szabályok értelmében jogositva van, vasárnap egész napon át, kimérhetők.

— Rendőri f. (A bórkocsik megvizsgálása.) Azon körülményjel fogva, hogy a bérkocsik nagy része ugy külső, mint belső kiallitással illetőleg, nagyon rongalt és csunya állapotban van s azonban a lovak is sok kitünni valót hagynak hátra, a varosapitányság részéről az összes bérkocsik és bérkocsilovak alapos megvizsgalása rendeltetett el. mely vizsgálatnak azon eredménye volt, hogy a bérkocsik egy nagy része megjavitattatott és a lovak egy része mint a bérkocsi ipar törésthez alkalmatlan, kimusztrálandó volt. Tekintettel-arra, hogy a bérkocsi-ipar részben oly elemekből áll, melyek a szükséges tőkével nem rendelkeznek és ennek folytán régi és ronda jármüvek és öreg gebék megvásárlása által akarnak ezen ipar vezetésébe felvergődni, a varoskapitányság fő vizsgálatokat időközben elővételni fog, hogy ily módon csak tisztességes és megfelelő jármüvek eljárnak a közönség rendelkezésére. — Tulaitatott a Brassó és Hermány közötti orszaguton egy lovas szivaryri és a Bolonyahon egy zsák koleskása.

Vasuti menetrend.

Vonatindulások *Budapest felé*: Vegyes vonat 4 óra 20 perczkor reggel; gyorsvonat 2 óra 48 perczkor délben; személyvonat 7 óra 23 perczkor este. *Bukarest felé*: Gyorsvonat 5 óra 15 perczkor reggel; vegyesvonat 11 óra délelőtt; gyorsvonat 2 óra 19 pkor délután. *Zernest felé*: Vegyes vonat 8 óra 35 pkor reggel; vegyes vonat 5 óra 50 pkor délután. *Kézdi-Vásárhely felé*: vegyesvonat 8 óra 30 pkor reggel és 2 óra 10 perczkor délután.

Érkezések. *Budapest felő*: Vegyesvonat 10 óra 5 perczkor este; gyorsvonat 2 óra 9 perczkor délután; személyvonat 8 órakor reggel. *Bukarest felő*: Gyorsvonat 9 óra 18 pkor délután; vegyes vonat 6 óra 58 pkor este; gyorsvonat 10 óra 17 pkor es e. *Zernest felő*: Vegyes vonat 6 óra 29 pkor reggel; vegyes vonat 1 óra 44 perczkor délután; *Kézdi Vásárhely felő*: vegyes vonat 8 óra 8 pkor reggel és 6 óra 38 perczkor délután.

Felvilágositást szivesen ad a városi menetjegyiroda, Kolostor-uteza 14. hol jegyek a valthatók és podgysz felaláhó.

Budapesti értektőzsde

1891. decz. 14-iki árfolyam.

Magyar aranyjáraték 4% os	105·20
„ papirjáradék 5% os	101·20
„ vasuti kölcsön	—
„ kel. vasu: Ali k.o.v. I. kib.	—
„ „ „ „ II.	—
„ „ „ „ III.	142·¾
földtherm. kötvény	—
„ „ záradékkal	—
Temes bánáti földtherm. kötvény	—
Temes-bánáti földtherm. köv. záradékkal	—
Erdélyi földtherm. kötvény	—
Horvát szlavon Hellmann köv.	104
Magyar szőlőd szma vált. kötvény	—
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	137·¼
Tisza szab. és szegedi sorsjegy	130·—
Osztrák Járuló papirban	92·¼
„ ezüstben	92·—
„ aranyban	109
1860. osztrak. államsorsjegyek	137·¼
Osztr. magyar bank részvény	100·—
Magyar hitelbank részvény	327·¼
Osztr. hitelintézeti részvény	283·90
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5·60
20 frankos arany (Napoleondor)	9·34
Német birodalmi márka	57·90
London	119·—

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Sz. 6727./1891. polg.

Hirdetmény.

A brassói kir törvényszék által közhirré tétetik, hogy a Brassó-háromszéki helyi érdekű vasutak részvénytársaság javára Brassó határán fekvő földbirtokok kisajátítása tárgyában a kisajátítási terv beérkezvén, ennélfogva az 1881. évi XLI. t. cz. 46. §-a alapján a kártalanítási eljárás megkezdését elrendelte s a tárgyalás megtartására határnapul **1892 évi január hó 11.** és következő napjainak **délelőtti 9 óráját** a helyszínére kitűzte, s az emlitett t. cz. 47. §-a alapján a tárgyalás vezetésére Kovács Károly kir. törvényszéki biró és felirivári Ruszu Mihály kir. törvényszéki aljegyzőt küldötte ki.

Ezen tárgyalásra érdekeltek hirdetmény utján is megidéztetnek azzal, hogy az esetleg elmaradása a kártalanítás fölött hozandó érdemleges határozatot nem fogja gátolni, és egyéni külön értesítésnek elmaradása, vagy a tárgyalásról elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Brassó, 1891. december hó 7-én.

A kir. törvényszék illetékből:

Daési János, elnök. **Dr. Gullya**, jegyző.

(243) 1—3

Szám. 9847/1894. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy *Königes és Kopony* czég végrehajtatónak *Nagy Márton és neje* végrehajtási szenvedők elleni *és fit 50 kr.* tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a kir. járásbirósag) terjletén levő Ujfalu községben levő, az ujfalusi 588. számu telekjegyzőkönyvben A + alatt foglalt 94. és 95. helyrajzi számu ingatlanra az árverést **545 frt.** ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a bonebeli megjelölt ingatlan az **1892 évi Február hó 13-ik** napján délelőtt 9. órakor *Ujfalu község* irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. § ban jelzett, árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3635. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1891. évi november hó 23 án.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

(237) 1—1 **Kovács**, egyesbiró

Biró Gyula

czipő-üzlete

Brassó, Kapu-utcza 9. sz. a.

Elvállal mindennemű **női- férfi- és gyerek- fábbeli** készitését csinos és pontos kiállitásban, a lehető legolcsóbb árak mellett.

Bármiféle alaku czipőnek párja meg rendelés után *6 óra alatt teljesen elkészitetik.*

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

(215) 5 5 **Biró Gyula.**

Urak,

kik könnyen mellékkeresetre óhajtanak szert tenni, forduljanak irásban E. P. czim alatt e lapokok kiadóhivatalához. (244) 1—3

Hirdetmény.

Köztudomásra hozatik, hogy

1891. decz. 12-ik napjától

kezdve, a helybeli gőzfürdő épületében lévő

kádfürdők

a t. közönségnek rendelkezésére állanak.

(234) 3—3 **A fürdő igazgatósága.**

A czég fennáll 1876. óta.

Elsőosztrák-magyar

Gummi-Wat ton-különlegességek

és végtagok gyára.

KLINGER GYÖRGY

BÉCS, Ottakring, Hauptstrasse 66. sz. a.

Ajánlja magát gyengék és görbe növésűek testkitalnak kitöltésére szógáló gummi wattonok szálitása. **Végtagok**, mint mőorrok, fülek stb. Különlegességek férfiak és hölgyek számára tucztonkénti 1, 2, 3, 4 és 5 frt. Az egészségnek ártalmatlan és tiszta árutól kezeskedem, úgy nemkülönben minden szakmába vágó **használtai és betegápolási** czikkekért, a nélkül, hogy vevőimet tévutra vezetném vagy rászódnám, mint sok más czég, hogy **párisi gyár.** Titoktartásért **kezesség vállaltatik.** (76) 11—*

Képes Családi Lapok.

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap.

Szerkeszti: Dr. Tolnai Lajos. Főmunkatárs: Dr. Váradi Antal.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Murányi Ármin.

Előfizetési ára: (229) 2—6

a „*Hölgyek Lapja*" czimü divat-melléklettel s a *Regénymelléklettel* együtt:

Egész évre **6 frt.** Félévre **3 frt** Negyedévre **1 frt. 50 kr.**

A „Képes Családi Lapok" czimü hetilap uj negyedbe lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar müvelt családoknak e szellemi kincsét a következő irók és irónők támogatják: Jókai Mór, Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Dalmadi Győző, Mikszáth Kálmán, Komócsy József, Temérdek (Jeszenszky Dano) dr. Prém József, dr. Sziklay János, Inczédi László, Pagányi Lajos, Erdődy Dániel, Dengi János, Tolgyesi Mihály, Vértesy Gyula, Méry Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Csorba Palotay Aksz, stb.; Benitzky-Bajza Lenke, Büttner Lina, Nagyvárady Mira, Kuffray-Benitzky Irma, Harmath Lujza, Hevessiné-Sikor Margit, V. Gnál Karolina, Karlovszky Ida, Moricz-y-Karocsa Irma, Erzsike stb. stb.

A „*Képes Családi Lapok*" az összes szépirodalmi képes heti lapok között a legelőkelebb, legválitozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a jelen eseményeit s a legfiresebb festők müveit mutatják be.

„*Hölgyek Lapja*" czimü havonkint kétszer megjelenő divatmelléklete a legujabb divatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonynak valóságos szellemi titkára, a mennyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás s a konyha terén nines olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna s nines olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatna.

Regénymelléklete külön bekötheto négy kötet érdekes regénynyel ajándékozza meg évenként az előfizetőit.

Záld boritéka is tele van mulattató közleményekkel, humoros aprósságokkal, sakk-, kép-, szám-, koczka- és pontlatanyokkal és szórejtrényekkel, melyeknek megfejtő értékes jutalmakat kapnak.

Mutatóványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak a kik ez iránt — legczélszerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 40 krajczár csomagolási és postaszállitási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak a regényt; és a ki 3 frt előfizetési összeget és 30 kr. csomagolási és postaszállitási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két regényt, és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr csomagolási és postaszállitási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt *küld ajándéka jutalmul.*

A ki 2 uj előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerési *egy diszes emlékkönyvet* küld a kiadóhivatal.

Megrendelhető *postautalványon minden postahivatalnál* és *minden könyvkereskedésben.*

Előfizetéseket (a hónak bármely napjától) elfogad a *„Képes Családi Lapok"* kiadóhivatala *Budapest, Nagykorona-utcza 20. sz.*

Teljes számu példányokkal még mindig szolgálhatunk.

Feltünést keltő ujdonság nők részére!

Minden elökézettség nélkül lehet mértéket venni mintázni és szabni a cs. és kir. kiz. szabadalmazott

Excelsior szabászati készülék

segélyével, akár gyermekruhát akarunk készitení, akár legfinomabb női ruhát. A pontos és sikeres mértékvésszert és szabászert jótállunk. Ezer meg ezer példa bizonyitja az

Excelsior szab. szabászati készülék

czélszerű voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia.

A kezelés igen egyszerű, sőt fiatal leányok részére is. Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelven csak **3 frt.** A kézikönyv naponta kétszer utánvétlel. — 3 frt 20 kr előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldetik meg.

Kizárólagos fóraktár alulirott szabadalomtulajdonosoknál:

KELETY és ROTHMANN, BÉCS

(207) 8—12 *II., Untere Donaustrasse 49.*

Fóraktár Magyarhon részére Budapesten **Gottlieb Vilmosnál** Andrássy-ut 49. szám alatt.

Nincs többé köhögés!

A Tietze Oszkár-féle

hagyma-bonbons

régi bevált háziszer, meglepő gyorsan hat köhögés, rekedtség, elnyálásodásnál. Ezen bonbonoknak egyedül sajátszerű alkatrészei teszik bizonyosai a sikert, ezért ügyelünk a **Tietze Oscar** nevre és a **„hagyma-védjegyre"**, mert értéktelen és ártalmas utánzatok is léteznek.

Zacskókban ára 20 és 40 kréret. **Fő raktár: Krizsan F. gyógyszerészné Kremsier.**

Raktárak helyben s következő gyógyszertárakban: Kellemen F., Hornung Gyula, Roth V., Klein V., Jekelius N., Kugler Ede, Obert H., Schuster Károly, valamint Zinz Henrik kereskedő üzletében.

Továbbá Erdélyben a legtöbb gyógyszertárakban, drogusta üzletekben stb.

(169) 8—20

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zongorákról külön képes árjegyzék.

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Mechanikai hangszerekről külön árjegyzék.

(191) 5—20

Üzletheliség térszüke miatt

az alább lemlitett áruk tetemesen leszállitott áron kaphatók.

Női köpenyek és Jaquettek 8 frttól 20 frtig, gyermekköpenyek 4 frttól 10 frtig, muffok (bőrből és crimerből) 80 krtól fölfelé, valamint uri és női divatkelmék, rövidáru és kötött áruk, vásznak és barchendek.

Különösen figyelmébe ajánlom raktáramat a vidéki kereskedő uraknak, miután **partiekban gyári áron alól** árusitok.

Tisztelettel

BEER MIHÁLY,

Kolostor-utcza 23.

(194) 5—6

Brassó, nyomatott a kiadó-tulajdonos KÖZMŰVELŐDÉS irodalmi és műnyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.